Cuộc Thi Chọn Phò Mã

Cuộc Đời Đức Phật (Landaw — HT Thích Trí Chơn dịch)

Thái tử ngày càng lớn với tánh tình hiền hậu khiến mọi người quen biết ai cũng mến yêu. Nhưng phụ hoàng lại rất lo âu. Nhà vua nghĩ:

"Tất Đạt Đa rất hiền lành, và hay ưu tư. Ta muốn thái tử lớn lên sẽ trở thành một đại vương, và vị quốc vương nào cũng cần phải dũng lược và hùng mạnh. Nhưng thái tử lại chỉ thích ngồi trầm tư một mình trong vườn hơn là học tập để trở thành một nhà lãnh đạo quốc gia. Ta sợ rằng con ta sẽ muốn sớm rời cung điện sống đời xuất gia của những bậc ẩn tu như đạo sĩ A Tư Đà. Nếu hành động như thế, thái tử sẽ không bao giờ trở thành một đại vương". Những ý tưởng này đã khiến đức vua rất phiền muộn. Ngài cho mời các quan đại thần thân tín nhất đến để vấn kế họ phải làm sao bây giờ. Cuối cùng, một trong các vị này đề nghị: "Tâu bệ hạ, thái tử chỉ ngồi và mơ tưởng đến những thế giới khác, bởi vì chưa có điều gì ở thế giới này khiến cho lòng ủa thái tử phải đắm say. Hãy đi kén vợ, để thái tử lập gia đình và có con; rồi người hết mơ mộng cũng như sẽ ham thích học hỏi các việc điều khiển quốc gia". Đức vua nghĩ rằng đó là một ý kiến rất hay. Ngài ra lệnh tổ chức một dạ tiệc lớn tại hoàng cung. Nhiều thiếu nữ trẻ đẹp thuộc các gia đình

quý phái được mời tham dự. Vào cuối bữa tiệc, ban tổ chức yêu cầu thái tử tặng quà cho từng thiếu nữ, và các quần thần chú ý xem thử cô nào thái tử tỏ vẻ ưa thích nhất. Các thiếu nữ kiều diễm xinh đẹp tất cả đều tỏ ra bối rối khi ra mắt thái tử. Thái tử trông rất đẹp trai, nhưng có vẻ lãnh đạm đứng cạnh chiếc bàn với đầy những quà tặng đắt tiền. Các thiếu nữ từng cô rụt rè tiến lên, và e lệ nhìn xuống khi đến gần thái tử. Tất cả im lặng nhận món đồ nữ trang, chiếc vòng tay hay một tặng phẩm khác và vội vàng quay về chỗ ngồi của mình. Sau cùng, chỉ còn lại một thiếu nữ. Đó là công chúa Da Du Đà La (Yasodhara), (7) con gái của vị vua nước láng giềng. Không như các tiểu thư khác, cô tỏ ra rất dạn dĩ khi đến gần cạnh thái tử. Tại dạ vũ này lần đầu tiên vị hoàng tử trẻ đã nhìn thẳng vào thiếu nữ đứng trước mặt. Cô ta rất tuyệt vời diễm lệ, khiến thái tử tức thì say đắm nàng ngay. Cả hai đứng yên lặng trong giây lát và đưa mắt

nhìn nhau. Rồi Da Du Đà La nói: "Tâu điện hạ, quà dành cho em đâu?" Thái tử giật mình, như người tỉnh thức sau giấc chiêm bao. Thái tử nhìn xuống và thấy trên bàn không còn gì cả. Mọi quà thưởng đã tặng hết cho các giai nhân. "Đây, em hãy nhận lấy vật này". Thái tử vừa nói vừa cởi lấy chiếc nhẫn nơi ngón tay của mình ra. "Đây là quà anh cho em". Da Du Đà La vui mừng cầm lấy chiếc nhẫn và chậm rãi đi trở về chỗ của nàng. Các quan đại thần chứng kiến mọi việc xảy ra vội vàng đến yết kiến đức vua. Họ sung sướng thưa: "Tâu hoàng thượng hạ thần chúng tôi đã chọn được một người vợ tuyệt hảo cho thái tử. Nàng là công chúa Da Du Đà La, con gái vua Thiện Giác (Suprabuddha) (8) nước kế cận. Chúng tôi sẽ qua thăm đức ua này ngay để lo việc xin cưới công chúa cho thái tử". Vua Tịnh Phạn đồng ý và không lâu sau đó đã sang viếng thăm thân phụ của Da Du Đà La. Ông được vua Thiện Giác ân cần tiếp đón và nói: "Tôi chắc hoàng tử của đại vương là một thanh niên trẻ toàn hão, nhưng tôi không thể

cho không con gái tôi cho bất cứ ai. Nhiều hoàng tử khác muốn kết hôn với nàng và tất cả họ đều là những thanh niên trẻ xuất chúng. Họ giỏi cỡi ngựa bắn cung và các môn thể thao khác. Cho nên, nếu con của Ngài muốn kết hôn với con gái tôi, thái tử sẽ phải dự cuộc thi tranh tài với những người cầu hôn khác, vì đó là tập tục của nước chúng tôi".

Rồi một cuộc đại thi tài được tổ chức với giải thưởng là công chúa Da Du Đà La xinh đẹp. Vua Tịnh Phạn lo lắng. Ngài suy nghĩ: "Con ta chưa bao giờ bày tỏ cho thấy có một chút gì thích thú trong các môn thể thao của người chiến sĩ. Vậy làm sao thái tử có thể thắng được trong cuộc tranh tài này?" Nhưng thái tử biết được nỗi lo lắng của phụ hoàng nên đã thưa: "Xin phụ vương đừng lo. Con đã chuẩn bị làm bất cứ gì cần thiết để chiếm giải Da Du Đà La về phần con". Cuộc thi đầu tiên là bắn cung. Các thanh niên dự thi những tấm bia để bắn cách một khoảng xa, nhưng mỗi người đều đã bắn trúng đích

tâm điểm trên tấm bia. Khi đến phiên Đề Bà Đạt Đa–vì người em bà con với Tất Đạt Đa cũng là một trong những người cầu hôn – ông ta không chỉ bắn trúng đích mà mũi tên của Đề Bà còn xuyên thủng qua tấm bia để rơi cắm phía bên kia. Đám đông dự xem reo hò, nhưng Da Du Đà La kinh hoàng nhắm mắt. Nàng nghĩ: "Làm sao Tất Đạt Đa yêu quý của ta có thể bắn được một phát như vậy, và thật là ghê sợ nếu ta phải lấy Đề Bà Đạt Đa!" Nhưng Tất Đạt Đa rất vững tin. Tới lượt mình, thái tử để tấm bia rất xa đến nỗi phần đông người đứng xem không thể nhìn thấy nó. Rồi thái tử lấy một mũi tên từ nơi ống tên lắp vào cái cung và kéo ra sau. Tuy nhiên thái tử kéo quá mạnh đến nỗi cây cung gãy làm đôi, và người đã ném nó ra phía sau rất xa! Thái tử yêu cầu: "Xin mang lại cho tôi cây cung khác, nhưng lần này hãy chọn cây nào rắn chắc hơn để nó khỏi bị gãy như cây cung trước". Một vị đại thần nói lớn: "Tâu điện hạ, có một cây cung rất cổ để trong cung điện. Nó thuộc quyền của một trong các chiến sĩ anh

hùng nhất thời xưa. Nhưng từ khi ông ta qua đời nhiều năm trước, không ai có đủ sức mạnh để sử dụng và ít người bắn với cây cung ấy." Thái tử nói: "Ta sẽ dùng nó", và mọi người đều kinh ngạc. Khi thái tử cầm cây cung, người cẩn thận uốn cong và kéo giây cung dễ dàng. Thái tử đặt mũi tên vào trên giây kéo nó ra phía sau xa đến nỗi hai đầu cây cung gần chạm sát vào nhau, rồi nhắm và bắn mũi tên đi. Toăng! Tiếng kêu phát ra từ cây cung lớn đến nỗi dân chúng ở các làng xa đều nghe tiếng. Mũi tên bắn đi quá nhanh. Khiến sau khi trúng đích– ngay giữa tâm điểm tấm bia–nó đã không rơi xuống đất mà còn tiếp tục bay xa cho tới khi mất hút không còn trông thấy. Đám đông đứng xem vui mừng reo hò! "Thái tử đã thắng! Thái tử đã thắng!". Nhưng bắn cung chỉ là cuộc thi đầu tiên trong ngày, cuộc tranh tài kế tiếp là thuật múa kiếm. Mỗi thanh niên trẻ chọn một thân cây và biểu diễn sức mạnh bằng cách dùng thanh kiếm của mình chém vào thân cây ấy.

Người cầu hôn đầu tiên chặt một thân cây dày sáu in-sờ (inches) rồi chín in-sờ và lần thứ ba chỉ dùng một nhát gươm chặt vào cây dày một phút (foot). Đến phiên thái tử. Người chọn một cây có hai thân mọc sát canh nhau. Thái tử vung lưỡi kiếm quá nhanh đến nỗi khi nó cắt vào thân cây không ai kịp thấy. Lưỡi gươm của thái tử quá bén và bằng phẳng khiến thân cây đã chặt đứt nhưng không ngã xuống. Mà vẫn hoàn toàn giữ

được thăng bằng đứng yên. Khi thấy cây còn đứng thẳng, đám đông dự xem, nhất là Da Du Đà La Đều la lên: “Thái tử đã thua. Lưỡi gươm của thái tử không chặt được ngay cả thân cây đầu tiên”. Nhưng một làn gió nhẹ lướt qua và thổi các thân cây này ngã xuống. Đám đông dân chúng trở nên vui mừng và lại reo hò: “Thái tử đã thắng cuộc”. Cuộc tranh tài cuối cùng là thi cỡi ngựa. Một con ngựa dữ chưa ai cỡi từ trước bao giờ, được kiềm giữ bởi những người lực lưỡng, trong khi

một thanh niên dự thi cố gắng leo lên cưỡi nó. Nhưng con ngựa nhảy lên và đá một cách hăng máu khiến không ai có thể ngồi lâu trên lưng nó hơn vài giây. Cuối cùng một thanh niên trẻ cố gắng giữ chặt và những người khác kiềm chế dắt con ngựa đi. Nhưng nó nhảy lên và chồm ra phía trước với sự điên cuồng, và giận dữ khiến người cỡi nó rơi xuống đất. Và con ngựa sẽ lồng lộn giẫm đạp nếu không có nhiều người nhảy xô vào kiềm giữ bắt nó đứng yên. Đám đông bắt đầu la lớn: “Hãy ngừng cuộc thi! Đừng để thái tử đến gần con ngựa đó! Thực quá nguy hiểm, nó sẽ giết thái tử!”. Nhưng Tất Đạt Đa không sợ. Thái tử suy nghĩ : “Sự nhu hoà có thể chinh phục thú tánh hung bạo”, và chậm rãi tiến gần nắm chùm lông bờm trên đầu ngựa. Bằng giọng nhỏ nhẹ, dịu dàng vừa âu yếm xoa đầu và hai bên má của con ngựa hung hăng, thái tử làm dịu cơn giận dữ, cuồng điên và sợ hãi của nó. Con ngựa tức thì trở nên hiền lành và bắt đầu liếm bàn tay của Tất Đạt Đa. Rồi tiếp tục thỏ

thẻ nói ngọt ngào với ngựa, thái tử trèo lên lưng nó. Giữa lúc dân chúng vui mừng reo hò thái tử biểu diễn con chiến mã trước các vị quốc vương và đại thần cũng như cúi chào giải thưởng dịu dàng của mình, nàng Da Du Đà La yêu quý. Cuộc thi tài đã kết thúc, thanh niên Tất Đạt Đa đã thắng! Và thái tử chứng tỏ là con người không chỉ toàn năng về sức mạnh vĩ đại, mà còn bởi đức tính hiền hòa và lòng thương bao la.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.